

(dat dacht ik althans), die op nog geen 20 meter afstand voor mij langs vlogen. De leukste waarnemingen van die dag waren een Krombekstrandloper en 3 IJseenden.

Op 24 oktober ging ik weer Zeetrek waarnemen en zag voorts 1 Krombekstrandloper, 1 Pijlstaart, Bonte strandlopers en 1 Bosruiter. Het weer van de vorige dag en van vandaag was goed met een vrij goed zicht. Op het wad vanaf de Stroomleidam zag ik Steenlopers, Paarse strandlopers, 1 grote zaagbek, 2 Middelste zaagbekken, 1 Groenpootruiter en wat Goudplevieren en Zwarte ruiters. Het weer: zonnig met nu en dan wat motregen

Dit waren mijn waarnemingen. Als ik dit volgend jaar nog eens kan herhalen, zal ik het zeker doen.

Fritsander Lahr.

DE GROTE KEVERORCHIS IN NOORDWIJK

Namens de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming "Noordwijk" is door E.Aartse een rapport uitgegeven, getiteld "De grote keverorchis in Noordwijk, onderzoek vindplaatsen in 1980". Dit goed verzorgde rapport bestaat uit 16 bladzijden en geeft een uitgebreid verslag van de waarnemingen aan de Grote Keverorchis (*Listera ovata*), in de duinen tussen de Langevelderslag en het Katwijkse Uitwateringskanaal. Behandeld worden onder andere het weer, menselijke invloed, verloop van de groei, afzonderlijke vindplaatsen en toekomstig onderzoek.

In 1980 bleek het weer van grote invloed te zijn geweest op de vegetatie. Door de droogteperiode in mei en begin juni waren veel exemplaren van de Grote Keverorchis verdroogd. Een nieuwe vindplaats wordt uit de duinen tussen Noordwijk en Katwijk gemeld. Hiermee is het aantal vindplaatsen opgelopen tot elf. In het totaal werden er 136 planten geteld. Ook buiten het dungebied is de soort nu waargenomen. Tijdens een inventarisatie van het landgoed Nieuw-Leeuwenhorst in 1980 werd een groeiplaats van deze soort ontdekt.

Degenen die graag meer willen weten, kunnen het rapport aanvragen bij:
E.Aartse, Joh,Molegraafstraat 6, 2201 LK Noordwijk.

redactie,

WAKKER WORDEN !! een excursieverslag van Joanna van Sambeek

Op 22 maart om 06.30 uur, onder de scherpe ogen van een luidruchtige Torenvalk, verzamelden zich in de Zilk een stuk of 16 leden van de Vereniging van Natuur- en Vogelbescherming.

Op weg naar de Amsterdamse Waterleidingduinen boog de leider van de wandeling zich naar de grond over iets, dat op een vies stukje piepschuim leek. Het bleek een Berkenzwam te zijn, die -doorgesneden- van binnen zuiver wit was en aangenaam rook. "Bos-camembert" was het commentaar.

Op de eerste open vlakte hoorden we de heldere solo van de Boompieper en zagen we een grutto overvliegen. Vanuit het kanaal voor ons vloog een Zaagbek op en in de lucht zagen we een Roek, terwijl op de achtergrond een stel Bergeenden voorbij vlogen. Aan de oever van het kanaal lag een zwanemossel te pronken en iets verder zagen wij de uitwerpselen van een vos, (zie elders in dit nummer het vossen-artikel.)

De vos kunnen we dan ook in deze streek verwachten tegenwoordig. Wat we niet verwachtten, was de zang van de Tjiftjaf. In het dichte struikgewas konden we het bescheiden liedje van de Heggemus horen, en even later zagen we hem ook opvliegen. Het afwisselende waterleidinggebied is ook ideaal voor Wulpen. Hun roep heeft ons de gehele wandeling begeleid.

Het werd heuvelachtig en tegen een helling ontdekten we een groeiplaats van mannelijke plantjes van het Ruig haarmos. Onder de loupe bekeken, lieten de kleine felrode dropjes ons hun rozetstructuren zien. Die deden denken aan bladeren van een minuscuul Cactusbloempje.

We vonden nog een paar exemplaren van de Driedistel. Hoewel algemeen, was het toch prettig om ze te zien staan in de nog kale omgeving met hun gedroogde bloemhoofdjes.

Een eindje verder, in één van de vele kleine plassen, konden wij een mannetje Rietgors zien, schommelend op een Rietstengel. In de buurt zat nog een heel stel soortgenoten, bovenop een struik. Na de helling te hebben beklommen kreeg onze groep als beloning niet alleen het mooie uitzicht over het landschap, maar ook het zicht op 3 reeën.

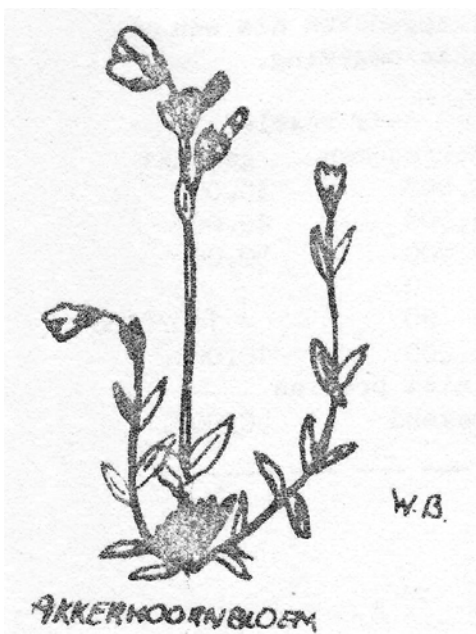
Beneden, kwam het lawaai van de dichtbij zijnde Meeuwenkolonie op ons af. Wij wandelden langs kleine moerasplasjes, langs wat heuvelachtig grasland, speciaal gemaaid voor de Kieviten en langs kanalen waar zeer veel Kuifeenden zwommen.

Na ongeveer 3 uur gewandeld te hebben, hadden we wel wat rust in de luwte verdiend. Tijdens deze rustpauze zagen we een Witte Kwikstaart zenuwachtig kwikken met zijn staart.

Toen we weer in het bus waren, bekeken we de verschillende bomen. Oude Canadese Populieren met diep gegroefde bast, een aparte zachtgroene Spar, een paar Grijsze Abelen met gedeeltelijk dwars-gestreepte stammen en zachtrode katjes, en een boomstam bekleed met Paarse Korstzwammen.

Onder het herhaaldelijk roepen van een Groene Specht verlieten we het Waterleidingsduin. 't was pas 10 uur, maar zoveel moois in de natuur is best de moeite waard om vroeg voor op te staan.

Joanne van Sambeek

Het stukje op de volgende bladzijde is weer van twee jeugdleden, die ook zelf voor de illustraties zorgden! Fantastisch jongens!